

razu »výroba« v § 1 zák. v tom smyslu, že by místo výrazu »výroba« bylo nutno čísti »činnost« nebo »provozování«. I kdyby bylo správné tvrzení (což ani soud nemůže zkoumati), že ustanovení §§ 5 a 7 budou zřídka anebo snad nebudou nikdy praktická, dokud bude zřízení záv. výborů omezeno na závody výrobní, neplyne z toho ještě logická nutnost čísti výraz »výroba«, který jak dle jazykového tak i dle legálně technického svého obsahu je tak určitý a nedvojsmyslný, ve smyslu »provozování« vůbec. Neplyne-li však rektifikace výrazu v zákoně použitého ani z logického výkladu zákona, znamenala by rektifikace taková změnu textu zákonného, k níž soud, zákon jen vykládající, nemá žádného práva. Dokonce již nedá se právo takové ospravedlniti t. zv. »duchem zákona«, neboť tento »duch zákona« není v pravdě nic jiného než skutečný s m ý s l zákonného textu (srv. Geny l. c., str. 276 a mn. j.) a nelze jej proto hledati kdesi mimo zákon, na př. ve vnějších, mimo zákon ležících pomůckách výkladových, jež — jako zejména historie zákona — mohou sice smysl zákona osvětliti, jež však soud, zákon vykládající, nesmí klásti výše než text zákona a jimž nesmí při divergenci dávatí přednost před textem zákona dle ústavních předpisů řádně vyhlášeným.

Tím jsou vyčerpány všechny podstatnější vývody, jež na obranu platnosti byly v odvodním spisu žal. úřadu a při veřejném ústním líčení předneseny.

Mínění, že vl. nař., které dle § 55 ústavní listiny nesmí překročiti »mezí zákona«, jest pokládati za výklad a u t e n t i c k ý, a stejně i mínění, že změnou interpunkce v § 1 zák., tedy (ježto i interpunkce je součástí zákona) z m ě n o u zákonného textu lze snadno docíliti výkladu jiného, očividně nemají tolik právnické hodnoty, aby bylo třeba s nimi se blíže zabývatí.

Nss nenalezl tedy žádného důvodu, aby se uchýlil od právního náhledu již v nál. z 28. června 1920 č. 5252 vysloveného, a nemohl proto vl. nař., pokud jím má použití zákona z 12. srpna 1921 č. 330 Sb. býti rozšířeno na závody provozující jen obchody bankovní a pojišťovací, uznati za platné.

Ježto dle toho nař. rozhodnutí ani o zákon ani o vl. nař. opíratí se nemůže, bylo nutno je zrušiti dle § 7 zák. o ss.

č. 3116.

Státní občanství: O žádostech osob, majících domovské právo na Slovensku, za přiznání stát. občanství podle § 9 úst. zák. č. 236/1920 rozhoduje jako první a jediná instance ministr s plnou mocí pro správu Slovenska.

(Nález ze dne 15. ledna 1924 č. 415.)

V ě c: Hedvika R. v Bratislavě proti ministru s plnou mocí pro správu Slovenska o přípustnost odvolání.

V ý r o k: S t í ž n o s t s e z a m í t á j a k o b e z d ů v o d n á.

D ů v o d y: Nař. rozhodnutím odmítl ministr pro Slov. ve smyslu § 5 zák. čl. XX z r. 1901 pro nepřípustnost odvolání, jež podala st-lka

z rozhodnutí téhož ministra stran nepřiznání státního občanství čl. ve smyslu § 9 úst. zák. č. 236 Sb. z r. 1920 z důvodu, že o žádostech za přiznání čl. státního občanství ve smyslu § 9 cit. úst. zák. podaných rozhoduje ministr ten ve smyslu čl. 2 a 8 vlád. nař. z 30. října 1920 č. 601 Sb. a na základě zmocnění ministra vnitra s konečnou platností.

Stížnost k nss podaná vytýká rozhodnutí tomu nezákonnost, tvrdíc, že ve smyslu čl. 1, 2 a 8 uved. vl. nař. rozhodují na Slovensku o žádostech podle § 9 úst. zák. dvě stolice a to v první župan, v druhé ministr vnitra a že ministr vnitra může ministra plnomocníka pověřiti toliko rozhodnutím v první stolici na místo župana, takže jest i z rozhodnutí ministra plnomocníka přípustna stížnost k ministru vnitra.

Stížnost jest na omylu.

Podle čl. 2, odst. 2 nař. z 30. října 1920 č. 601 rozhoduje sice zásadně o žádostech za přiznání státního občanství čl. ve smyslu § 9 úst. zák. z 9. dubna 1920 č. 236 Sb. politický úřad 2. stolice a jest podle 3. odst. tohoto čl. možno proti zamítavému rozhodnutí tohoto úřadu podati podle všeobecných předpisů stížnost k min. vnitra.

Z těchto ustanovení jest však stanovena v čl. 8 uved. nař. výjimka potud, že rozhodnutí podle čl. 2, odst. 2 nař. vydává pro Slovensko a Podkarpatskou Rus ministr vnitra, jenž může rozhodování, pokud jde o Slovensko, svěřiti ministru pro Slov.

Vydává-li však na území uvedeném ministr vnitra rozhodnutí v I. stolici (argumentum slova »podle čl. 2, odst. 2«), vyplývá z toho, že na Slovensku o uvedených žádostech župan vůbec nerozhoduje, nýbrž že rozhodování to přísluší na území uvedeném výlučně jediné instanci, totiž přímo a konečně ministru vnitra. Následkem toho vztahuje se ovšem i pověření ministra plnomocníka ministrem vnitra k tomuto rozhodování v první a zároveň i v poslední stolici.

Jak z výn. min. vnitra ze 13. listopadu 1920 č. 71130/20/7 soudu předloženého jest patrné, svěřil skutečně min. vnitra ministru pro Slov. rozhodování to ve všech případech, ve kterých jde o osoby, jež mají domovské právo na Slovensku.

Je-li tomu tak a není-li sporu o tom, že st-lka měla domovské právo na Slovensku, zamítl ministr s plnou mocí s poukazem k § 5 zák. čl. XX z r. 1901 právem odvolání st-lčino, neboť bylo-li původní rozhodnutí ministrové konečné, bylo odvolání z něho k ministru vnitra podané nepřipustné. — — —

Č. 3117.

Státní občanství: Na přiznání stát. občanství podle § 9 úst. zák. č. 236/1920 není právního nároku.

(Nález ze dne 15. ledna 1924 č. 416.)

Prejudikatura: Boh. CVI a četné jiné (z r. 1924 Boh. 3084 adm.)

Věc: Jakub K. ve V. T. (adv. Dr. Siegfried Sajó z Bratislavy) proti ministru s plnou mocí pro správu Slovenska o státní občanství.

Výrok: Stížnost se zamítá jako bezdůvodná.